

ΕΚΠΑ

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Έπαυλη Καζούλη, λεωφ. Κηφισίας 241, 145 61 Κηφισιά

Τηλ. 210 8089271, 3, Fax 210 8084707, e-mail: info-ekpa@prv.ypeka.gr, <http://ekpa.ypeka.gr/>

INVALIDIS
Interreg Europe

European Union
European Regional
Development Fund

Action 2.1: Organisation And Development Of Regional Meetings (RM) With Key Regional Stakeholders (KS)

1^Η Περιφερειακή Συνάντηση (1st Regional Meeting for INTERREG EUROPE INVALIDIS)

Περίληψη των πρακτικών

Στα πλαίσια του **INTERREG EUROPE INVALIDIS** με κωδικό **PGI05271**, τίτλο “**Protecting European Biodiversity from Invasive Alien Species**” και για την υλοποίηση στις δράσης Action 2.1 με τίτλο “**Organisation And Development Of Regional Meetings (RM) With Key Regional Stakeholders (KS)**”, πραγματοποιήθηκε η 1^η Περιφερειακή Συνάντηση, στην Αθήνα στο χώρο όπου στεγάζονται τα γραφεία του Εθνικού Κέντρου Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης, στην Έπαυλη Καζούλη (Κηφισίας 241) στις 29 Οκτωβρίου 2019 και ώρα 10:00 π.μ.

Η ομάδα stakeholders για την 1^η περιφερειακή συνάντηση αποτελούν οι:

Επώνυμο-Όνομα	Όνομα Οργανισμού	KRs_cat	Περιγραφή
Δημόπουλος Παναγιώτης	Πανεπιστήμιο Πατρών Ελληνική Βοτανική Εταιρεία	KS_RE KS_CS	Πανεπιστήμιο - Τμήμα Βιολογίας Ελληνικό Σωματείο
Ζόγκαρης Σταμάτης	Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων .Ερευνών.	KS_RE	Κρατικός ερευνητικός οργανισμός
Καραχλέ Παρασκευή	Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων .Ερευνών.	KS_RE	Κρατικός ερευνητικός οργανισμός
Κούτσικος Νικόλαος	Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων .Ερευνών.	KS_RE	Κρατικός ερευνητικός οργανισμός
Μπαζός Ιωάννης	Εθνικό και Καποδιστριακό .Πανεπιστήμιο Αθηνών	KS_RE	Πανεπιστήμιο

ΕΚΠΑ

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

INVALIDIS
Interreg Europe

European Union
European Regional
Development Fund

Έπαυλη Καζούλη, λεωφ. Κηφισίας 241, 145 61 Κηφισιά
Τηλ. 210 8089271, 3, Fax 210 8084707, e-mail: info-ekpa@prv.ypeka.gr, <http://ekpa.ypeka.gr/>

Δημόπουλος Κων/νος (Γενικός Διευθυντής Περιβάλλοντος)	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	KS_PA	Δημόσια Αρχή
Νικοκάβουρας Χαρίλαος	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	KS_PA	Δημόσια Αρχή
Τσίκληρας Αθανάσιος	Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.	KS_RE	Πανεπιστήμιο-Τμήμα Βιολογίας-
Χριστοπούλου Ιόλη	The Green Tank	KS_CS	ΜΚΟ
Κοριζή Κατερίνα	Ελεύθερος Επαγγελματίας	-	Ε.Κ.Π.Α.Α
Γκανιάτσα Μαρία	Εθνικό Κέντρο Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης	-	Ε.Κ.Π.Α.Α Ομάδα Έργου
Ζήκου Έλενα	Εθνικό Κέντρο Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης	-	Ε.Κ.Π.Α.Α Ομάδα Έργου
Καλλιοντζής Άγγελος	Εθνικό Κέντρο Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης	-	Ε.Κ.Π.Α.Α Ομάδα Έργου
Καψή Βασιλική	Εθνικό Κέντρο Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης	-	Ε.Κ.Π.Α.Α Υπάλληλος ΙΔΟΧ
Παναγοπούλου Γεωργία	Εθνικό Κέντρο Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης	-	Ε.Κ.Π.Α.Α Υπάλληλος ΙΔΟΧ
Pantelis Alexandros	Εθνικό Κέντρο Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης	-	Ε.Κ.Π.Α.Α Υπάλληλος ΙΔΟΧ

Οι κυριότεροι ομιλητές της 1^{ης} συνάντησης με τη σειρά που παρουσίασαν το έργο τους είναι οι:

Ομιλητής	Οργανισμός	Θέμα
Γκανιάτσα Μαρία	Εθνικό Κέντρο Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης	Παρουσίαση του INTERREG EUROPE INVALIDIS
	Πανεπιστήμιο Πατρών	Η φυτική ποικιλότητα και τα

ΕΚΠΑ

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

INVALIDIS
Interreg Europe

Έπαυλη Καζούλη, λεωφ. Κηφισίας 241, 145 61 Κηφισιά

Τηλ. 210 8089271, 3, Fax 210 8084707, e-mail: info-ekpa@prv.ypeka.gr, <http://ekpa.ypeka.gr/>

Δημόπουλος Παναγιώτης	Ελληνική Βοτανική Εταιρεία	πρότυπα κατανομής των ξενικών ειδών στην Ελλάδα
Καραχλέ Παρασκευή	Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων Έρευνών	Τα Ξενικά Είδη στις Ελληνικές θάλασσες: καταγραφές & πρώτες εκτιμήσεις επιπτώσεων στην αλιεία
Ζόγκαρης Σταμάτης/ Κούτσικος Νικόλαος	Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων Έρευνών	Ξενικά Ψάρια γλυκού νερού: Είναι σοβαρή απειλή για τα εσωτερικά ύδατα της Ελλάδας;
Χριστοπούλου Ιόλη	The Green Tank	Ξενικά Είδη: Προκλήσεις πολιτικής
Νικοκάβουρας Χαρίλαος	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Χωροκατακτητικά Ξένα Είδη στην Ελλάδα: Θεσμικό Πλαίσιο

Την συνάντηση άνοιξε ο εκτελών χρέη διευθυντή του ΕΚΠΑ, κύριος Πέτρος Βαρελίδης με χαιρετισμό στους stakeholders και περιγράφοντας συνοπτικά το ρόλο του ΕΚΠΑ στο πρόγραμμα (INTERREG EUROPE-INVALIDIS). Στη συνέχεια, παρουσιάστηκε εκτενώς το πρόγραμμα από την εκπρόσωπο της ομάδας έργου, κα Μαρία Γκανιάτσα, υπάλληλο ΙΔΟΧ του Εθνικού Κέντρου Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης (Βιολόγος, Msc).

Ακολούθησαν οι ομιλίες των stakeholders όπως περιγράφονται παρακάτω:

- Ο κ. **Παναγιώτης Δημόπουλος**, καθηγητής του τμήματος Βιολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών που εκπροσώπησε το Πανεπιστήμιο Πατρών και την Ελληνική Βοτανολογική Εταιρεία ως Πρόεδρος, μίλησε για τη φυτική ποικιλότητα και τα πρότυπα κατανομής των Ξενικών Ειδών στην Ελλάδα. Ειδικότερα, παρουσίασε μέσα από βιβλιογραφικές ανασκοπήσεις τις καταγραφές των Ξενικών φυτικών ειδών σε 49 Ευρωπαϊκές χώρες ή μεγάλα νησιά. Όσον αφορά την Ελλάδα, αναφέρθηκε στη συνολική χλωριδική και ενδυμική ποικιλότητα αλλά και ειδικά στη συνολική ποικιλότητα των εγκλιματισμένων ξενικών ειδών. Έκανε λόγο για την Ευρωπαϊκή και την Ελληνική κατανομή του γένους *Ludwigia* και για τα είδη *grandiflora* και *reploides*, και μια σύντομη

ΕΚΠΑ

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Έπαυλη Καζούλη, λεωφ. Κηφισίας 241, 145 61 Κηφισιά

Τηλ. 210 8089271, 3, Fax 210 8084707, e-mail: info-ekpa@prv.ypeka.gr, <http://ekpa.ypeka.gr/>

περιγραφή της προσπάθειας που γίνεται από το Πανεπιστήμιο Πατρών σε συνεργασία με την Ελληνική Βοτανική Εταιρεία, να καταγραφεί η Ελληνική χλωρίδα σε μια βάση δεδομένων (<http://portal.cybertaxonomy.org/flora-greece/intro>). Η ομιλία ολοκληρώθηκε με έναν κατάλογο πιθανών φυτικών Ξενικών Ειδών για τον Ελληνικό χώρο (*Erigeron bonariensis* L.V., *Nicotiana glauca* Graham, *Ixalis pes-caprae* L., *Xanthium spinosum* L.).

- Η κα **Παρασκευή Κ. Καραχλέ**, ερευνήτρια του ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε. παρουσίασε την ομιλία της με θέμα τα ξενικά είδη στις Ελληνικές θάλασσες: καταγραφές και πρώτες εκτιμήσεις επιπτώσεων στην αλιεία. Ξεκίνησε με μια αναφορά στους τρεις κανονισμούς 2016/1141, 2017/1263 και 2019/1262, οι οποίοι βοήθησαν στη σύνταξη της λίστας ξενικών ειδών Ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος. Τόνισε ότι από τα 66 είδη (2^η αναθεώρηση στις 15/8/2019) της λίστας μόνο ένα έχει εντοπιστεί στον Ελληνικό χώρο (Λεσσεψιανό ψάρι, *Plotosus lineatus*) και πρότεινε τη συμπλήρωση του καταλόγου με άλλα δύο είδη που έχουν εγκατεστημένη παρουσία, το Λεονταρόψαρο (*Pterois miles*) και το Λαγοκέφαλο (*Lagocephalus sceleratus*). Παρουσίασε το έργο του ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε. σχετικά με την καταγραφή ξενικών ειδών και τη δημιουργία βάσης δεδομένων με το όνομα «ELNAIS». Στην πρόσφατη ενημέρωση της βάσης δεδομένων καταγράφηκαν 214 ξενικά είδη, από τα οποία τα 62 είναι κρυπτογενή. Στη συνέχεια, ανέλυσε τις κύριες οδούς εισόδου των Εισβολικών Ειδών και περιέγραψε έναν μηχανισμό πρόβλεψης πιθανών μελλοντικών εισβολών (Horizon Scanning). Τέλος, περιέγραψε λεπτομερώς την έρευνα που διεξήχθη με τη βοήθεια ερωτηματολογίων σε επαγγελματίες και ερασιτέχνες ψαράδες.
- Ο κ. **Σταμάτης Ζόγκαρης**, Δρ. Γεωγράφος-Βιολόγος και ερευνητής του ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε, σε συνεργασία με τον κ. Νικόλαο Κούτσικο, Ιχθυολόγο του ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε, έκανε παρουσίαση με θέμα τα ξενικά είδη του γλυκού νερού και αν αποτελούν σοβαρή απειλή για τα εσωτερικά ύδατα της Ελλάδας. Περιέγραψε στο

ΕΚΠΑ

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Έπαυλη Καζούλη, λεωφ. Κηφισίας 241, 145 61 Κηφισιά
Τηλ. 210 8089271, 3, Fax 210 8084707, e-mail: info-ekpa@prv.ypeka.gr, <http://ekpa.ypeka.gr/>

σύνολό τους τα οικοσυστήματα των εσωτερικών υδάτων της Ελλάδας αλλά και τους παράγοντες που τα επηρεάζουν. Όρισε τις έννοιες των ξενικών ειδών και των αλλότροπων, προσδιόρισε τις κύριες οδούς εισαγωγής των ξενικών ειδών στα οικοσυστήματα αυτά, αλλά και τους τρόπους που τα τελευταία αποτελούν απειλή για τους αλλόχθονους πληθυσμούς. Υποστήριξε τις απόψεις του παρουσιάζοντας τα δεδομένα 953 δειγματοληψιών, στις οποίες καταγράφηκαν συνολικά 10 διαφορετικά ξενικά είδη, τέσσερα εκ των οποίων αποτελούν «θανάσιμο» κίνδυνο για τα ενδιαιτήματα των εσωτερικών υδάτων (*C. gibelio*, *G. holbrookii*, *L. gibbosus*, *P. parva*), ευρήματα που συνοδεύτηκαν από χάρτες κατανομής στα οικοσυστήματα αυτά. Στην συνέχεια επεσήμανε τη σημασία της παρουσίας της Ιριδίζουσας πέστροφας (*Oncorhynchus mykiss*) στην Ελλάδα, και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η απειλή του *O. mykiss* ως ιδιαίτερα χωροκατακτητικού είδους, στην Ελλάδα είναι μικρότερη από ότι έχει εκτιμηθεί σε διάφορες πρόσφατες αξιολογήσεις εκτίμησης κινδύνου. Κλείνοντας την ομιλία του, αναφέρθηκε στον κανονισμό 1143/2014 και τόνισε την ανάγκη να εφαρμοστεί στο σύνολό του αφού οι χώρες που βρίσκονται στα σύνορα της Ε.Ε διατρέχουν κινδύνους, καθώς οι γείτονες χώρες εκτός Ε.Ε. δεν υποχρεώνονται να τηρούν τους Ευρωπαϊκούς κανονισμούς.

- Η κα **Ιόλη Χριστοπούλου**, συνιδρύτρια και διευθύντρια πολιτικής της Μη Κυβερνητικής Οργάνωσης «The Green Tank» μίλησε για τις προκλήσεις της πολιτικής σχετικά με τα ξενικά είδη. Παρουσίασε τη νομοθεσία 1143/2014 και έθεσε το θεσμικό και νομικό πλαίσιο σχετικά με την προστασία της βιοποικιλότητας. Πρότεινε μέτρα ελέγχου, προστασίας και διαχείρισης των ξενικών ειδών και έκλεισε την ομιλία της με την ανάλυση των προκλήσεων που έχει να αντιμετωπίσει η πολιτική ως προς το συγκεκριμένο ζήτημα.
- Ο κ. **Χαρίλαος Νικοκάβουρας**, υπάλληλος της διεύθυνσης Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας του ΥΠΕΝ, επικεντρώθηκε στον ορισμό του

ΕΚΠΑ

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Έπαυλη Καζούλη, λεωφ. Κηφισίας 241, 145 61 Κηφισιά
Τηλ. 210 8089271, 3, Fax 210 8084707, e-mail: info-ekpa@prv.ypeka.gr, <http://ekpa.ypeka.gr/>

θεσμικού πλαισίου των ξενικών ειδών. Αναλυτικότερα, παρουσίασε τις διεθνείς συμβάσεις και το Ενωσιακό Πλαίσιο, αλλά και το νόμο 3937/2011 για την Ελλάδα.. Εξήγησε τους λόγους για τους οποίους καθυστερεί η εφαρμογή του νομοθετικού πλαισίου παρά την ύπαρξη του. Συγκεκριμένα, αναφέρθηκε στην νομοθετική πράξη, δηλαδή την Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ), στην οποία περιγράφονται όλες οι κυρώσεις και οι απαραίτητες διοικητικές διαδικασίες και η οποία παρόλο που έχει συνταχθεί από το Μάρτιο του 2019, δεν έχει ισχύει μέχρι και σήμερα αφού δεν έχει υπογραφεί.

Ανακεφαλαιώνοντας, όλοι οι συμμετέχοντες υπογράμμισαν την ανάγκη δημιουργίας ενός δικτύου stakeholders, στο οποίο θα συμμετέχουν διοικητικοί υπάλληλοι, εκπρόσωποι των μη κυβερνητικών οργανώσεων και εκπρόσωποι της πανεπιστημιακής κοινότητας. Σκοπός είναι η συνεργασία και η συστηματική ανταλλαγή στοιχείων και πληροφοριών σχετικά με τα Ξενικά Εισβολικά Είδη, με απώτερο σκοπό την εφαρμογή του κανονισμού 1143/2014. Μέχρι σήμερα, οι υπάρχουσα γνώση σχετικά με τα Ξενικά Εισβολικά Είδη ήταν κατακερματισμένη και δεν αναλύονταν με βάση τους κανονισμούς για τα IAS. Ως εκ τούτου η δημιουργία του δικτύου των stakeholders θα βοηθήσει: στον εντοπισμό των χωροκατακτητικών ειδών του καταλόγου της ΕΕ που υπάρχουν επί του παρόντος στην Ελλάδα, στη δημιουργία ενός εθνικού καταλόγου, στην ευαισθητοποίηση του κοινού, στον εντοπισμό των κύριων οδών εισβολής και στην αποτελεσματική παρακολούθηση ιδίως των προστατευόμενων περιοχών. Οι συμμετέχοντες με τη σειρά τους θα προτείνουν πρόσθετους εμπειρογνώμονες για την επέκταση του δικτύου προκειμένου να καλύψουν πλήρως το φάσμα των ειδών.